

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patrocinium Defvntorvm

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Distinctio II. Item ob alia beneficia naturalia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

dendum
parentibus
defunctis.

dum sit, compertum est. Etsi quidem eorum in nos merita ob unicum vitæ & lactationis beneficium spectemus, nihil illis rependere valemus, quod par illi possit censerī. Etsi enim quidquid nobis ab eorum obitu superest vitæ, eorum manibus sublevandis impenderemus, plus illi nobis contulere, qui & antea vitam, & id quo illis superstites sumus, & grati esse possumus, dedere. Quare si meritò sperabat Tobia Senioris conjux *filium fore solatium vitæ suæ, ac baculum senectutis*, cum eum velut amissum gemeret; pii parentum manes meritò quoque à nobis exigunt hoc solo nomine vitæ nobis collatæ, ut solatio illis & fulcro simus, quo miserabilem illam longamque Purgatorii senectam facilius, nec tam diu ferant. Imò jure exposcunt, ut pro hujus vitæ beneficio, vitam æternam illis obtineamus: quoniam per Dei misericordiam haud difficilè obtinere possumus, & ita parentibus nostris forte utrisque felici, esse parentes. Quo sanè pacto verissimum erit illud Sapientis Proverb. 17. *Gloria senum filii filiorum, & gloria filiorum patres eorum*: Sive ut exponunt Rabbi Salomon, & Aben Ezra, *Avorum, & senum diadema sunt nepotes probi, & vicissim parentes probi, filiis gloriam pariunt*. Quia nimirum filii tunc verissimè diadema gloriæ parentibus imponunt, & hoc ipsum fecisse, parentes, inquam, cœlesti coronâ cinxisse, summæ illis erit gloriæ.

309.
Suscitandi
illi ad vi-
tam cele-
stem.

Quæ sanè eò erit clarior, quòd Purgatorii vita, quæ cum cœlesti mutabitur, mors continua dici potest. Inde enim consequitur hujusmodi amabili prodigio suscitatos parentes in gratiam vitæ ab ipsis quondam acceptæ. Quare si patrem matremque honorantibus vita longæva in mercedem proponitur, & si auctore Angelico Doctore opusculo septimo vitam à parentibus acceperē filii, ut milites à Principe feudum, ut scilicet eam conservarent, quamdiu illa digni essent; certè hujusmodi liberi vitam hanc mortalem semper vivere mererentur, nisi cum meliore, & immortalī foret commutanda. Et verò nonne hac ipsa dignissimi sunt, qui parentibus pro mortali miseraque vitâ ingenti scœnore rependunt Beatam, & immortalē? Vel eo igitur nomine parentes vestros demortuos sublevate, ô liberi Christiani, & tam honorificum vobis grati animi, pro vitâ ab ipsis acceptâ, pignus illis rependite.

310.
Paganorum
exemplum
se-

Certè pagani ipsi parentes suos vitâ sanctos, omni, quâ poterant, ratione, vitâ, & honore impertiebant. Romani quidem

post multos funerationis ritus, parentibus ^{quantur Christiani.} justa perolvebant, epulis, Inferiis, ludis. Epulæ duplices erant, privatæ ac publicæ, in quibus etiam defunctorum laudes celebrabantur. Inferiæ erant sacrificia, quæ diis manibus inferebant, & constabant liquoribus, ac victimis, credo ut parentum manes deosque communi mensâ pascerent. Ad extremum sepulchrum ad memoriam inscriptum floribus spargebant; Et parentes quidem sex annis lugebantur, sed monumenta illustria, & anniversaria sacra eorum famam, ac laudes perennes, efficiebant. Quid de Sinensibus dicam, quos quidem nuper memoravi ad tres quatuorve annos, singulos in dies parentibus defunctis apud se asservatis, cibum, potumque offerre, non secus ac si superessent? sed nunc addo si filios abesse domo contigerit sub parentis obitum, ii que sine primarii, eo ipso in loco, ubi nuncios de illo audierint, cenotaphium illi excitare. Deinde in patriam primo quoque tempore reverti, & ritus plurimos, quos recensere longum esset, instaurare. Quid? quod etiam barbaris Americæ Meridionalis sancita moribus est Parentum memoria: Ut enim refert P. Petrus Pellepratus Relationis suæ cap. 7. suos vitâ functos aliquot diebus lugent, & si quidem mulier, aut vulgaris notæ vir obierit, in sede collocatum, fossâque altâ & angustâ situm, viridibus ramis ac terrâ operiunt, & per aliquot mensium intervallum circa tumulum ignes construunt. Si verò Dux aliquis aut strenuus bellator occiderit, cadaver illius cremant, cineres ebibunt, tribusque aut quatuor diebus continenter flent, & lugubri cantu choreisque (quod & de aliis Indis fertur) mœrorem testantur. Quod si parentum memoria, quæ illorum quædam vita est, adeò cordi est liberis, etiam barbaris; si eorumdem gloria adeò est in votis; si oblivio, insania nominatur: nos, qui plus illis sapere debemus, certè quidem beneficium vitæ ab iis collatæ clariùs perspicimus, prorsus nefas est nostros tradere oblivioni, & gloriâ vitæque cœlesti, ad quam tantopere anhelant, per negligentiam nostram velut orbare.

DISTINCTIO SECUNDA.

Item ob alia beneficia naturalia.

SED hæc illustriora etiam fient ex in-
numeris aliis beneficiis intra naturæ ^{511.} limites positis, quæ à parentibus manant ^{Alii parentum in liberos beneficia.} in liberos. Ab his enim educantur, ab his litterarum studiis informantur, ad huma-
num

nunt civilemque cultum instituuntur, ad morum integritatem probitatemque erudiuntur, divitiis augentur, ad honores dignitatesque provehuntur. Denique si verum est illud Euripidis; *Cunctis animalibus filii sunt anima*: de hominibus maximè verum est, quippe quòd ut animam, vitamque suam, illos adament, ac foveant. Quod disertè Aristoteles affirmat l. 8. Ethic. c. 12. Imò apud Quintilianum Declam. 6. Pater quispiam ita proclamatur. *O quam grave est mori, quamòd gravius, quòd ego vivo superstes filii mei!* Et memorat Tiraquellus Præfat. in l. *Si unquam* n. 8. rem hujus generis admirandam. *Accusabantur*, ait, *Pater & filius homicidii, certum enim erat alterum eorum id perpetrasse*: sed uter id fecisset, incertum. Carolus II. Imperator iussit filium suspendi; quod intelligens pater, ut filium à morte vindicaret, atque in se pœnam converteret, sponte crimen confessus, ideoque suspensus.

§12. *Non prodigenda cum salute.* Quamobrem non mirum est tantum esse parentum in filios amorem, ut plerisque necessarium sit illud Sapientis monitum Ecclesiast. 33. *Filio non des potestatem super te in vita tua.* Et post pauca: *Melius est enim, ut filii tui te rogent, quam te respicere in manus filiorum tuorum.* Quasi dicat: dum spiras adhuc ac vivis, cave, ne ea, quæ possides, filio fruendâ dederis; satius enim tibi est, ut filii tui à te pendeant, quam tu pendeas ab illis; ut, inquam, illi à te necessaria postulent, quam tu ab ipsis. Cujus gnomes veritas luce meridianâ elatior est ex oblivione, & ingratitude penè quotidianâ liberorum parentes in necessitatibus rei domesticæ destituentium. Qui quidem in manus liberorum oculos conjicere coguntur ad stipem aliquam obtinendam, velut canes in manus minorum suos intendunt, dum os aliquod rodendum expectant. Sed hæc tolerabilia, si cum alia paterni in liberos amoris infania conferantur, nec enim tantum vitam hanc suam, & simul opus hujus vitæ, filiorum causâ profundunt, sed & æternas divitias vitamque cælestem sæpenuerò perdunt, ut divitiis & honoribus eos augeant: Qua quidem re nihil dementius potest excogitari.

§13. *Filiorum amore digna sunt.* Cum igitur parentum in prolem amor tantus sit, sanè dignissimus est mutuo proli amore: cumque sese tot benevolentia notis & officiis prodant, ac maximè juventæ filiorum honestâ institutione, & partâ illis consentaneâ dignitate, & hæreditate, hac maximè ratione rectè pronuciavit Aristoteles lib. Ethic. 9. *Diis, paren-*

tibus, ac magistris nihil par meritis posse rependi. Nam gignendo quidem nobis vitam dedere, sed rudem, & impolitam; at probis moribus imbuendo, eam expolivere: gignendo item aliquid nobis commune cum muscis impertiere, & hæc enim sunt, & vivunt; at erudiendo instituendoque virtutem, famam, gloriam, quæ ex virtute consecuta sunt. Atque hac potissimè causâ Hierocles apud Stobæum Serm. 79. *Honestissima est*, inquit, *imò divina parentum facies, & aspectus, cultusque eorum tantum fieri debet, quanti nec solis fit, nec omnium siderum, quæ gratissimas cæli choreas constituunt; aut si qua alia res istis maior à quoquam æstimatur.* Denique hac ipsâ præsertim ratione latum est illud Ecclesiastici præceptum, ejusque ratio cap. 3. expressa, *Judicium patris audite filii, & sic facite ut salvi sitis*, sive ut Arabicus legit, *O Ecclesia filiorum, obedite patribus vestris, ut hærediteris vitam perennem*: & causa redditur; *Deus enim honoravit patrem in filiis*, sive ut Tigurina versio habet, *patrem liberis honorabilem reddidit.* Quod intelligens Alexius Isaac Imperatoris Constantinopolitani filius patrem, à fratre imperio oculisque orbatum, armis in regnum asseruit, & quamquam omnes eum Imperatorem salutarent, ipse tamen nomen hoc cum imperio in patrem semper rejecit. Ita Fulgositius lib. 5. cap. 4: mitto exempla pietatis consimilia.

Quem ergo honorem piis parentum manibus redderis, o liberi! certè non magnopere laborant, an honorificè de ipsis, & sentiantis, & loquamini, aut eorum imagines colatis; aut ultimas voluntates ad eorum salutem minimè pertinentes observetis: sed Authore Hieronymo in cap. 15. Matth. *Honor in scripturis non tantum in salutationibus & officiis deferendis, quantum in elemosynis & munerum oblatione sentitur.* *Honora, inquit Apostolus, viduas, quæ verè viduæ sunt, hic honor donum intelligitur.* *Et presbyteri duplici honore honorandi sunt, maximè, qui laborant in verbo, & doctrina Dei.* Et verò ubi vulgata lectio sic habet, *qui obedit patri, refrigerabit matrem.* Eccles. 3. Syrus legit *honorat matrem suam.* Ergo id genus honoris parentibus demortuis habete o liberi: ut eorum flammam temperetis, ut inquam, Christi sanguinem, pluribus sacrificiis procuratis, in rogam lustralem copiosè fundatis: ut stipe pauperibus impertitâ patrem, matremque cælestium egentem reficiatis, quantula hic pars est hæreditatis vobis ab illis relicta! ut inedia aliisque corpus macerationibus, ac doloribus eo-

§14. *Atque adeo solacium defunctis parentibus exigunt.*

rum mœrores leniatis, denique ut sacris peregrinationibus, iter illis in cœlestem patriam acceleretis, ac viatico per sacræ synaxis piam manducationem eos muniatis. Qui enim ad omnem virtutis honestatem vos instituere, ejus institutionis fructum primi persentiscere debent, & pietatem in se vestram experiri. Ita ratum erit illud Ecclesiastici c. 3. *Qui docet filium suum, in xelum mittit inimicum, & in medio amicorum gloriabitur in illo.* Quod quidem vitæ parentis tempore contingit, quando si qui parenti invident, filium benè moratum illi invident: tum illud nominatim ratum erit, *Mortuus est pater eius, & quasi non est mortuus: similem enim reliquit sibi post se; similem, inquam, non moribus tantum, & cultu civili, ut fieri assolet, sed & affectu: quoniam quod vivus, & mortuus parens summopere exoptat, mortui summas miseras levare contendet. Quare statim additur, in vita sua vidit, & lætatus est in illo, Pater, in obitu suo non est contristatus.* Quippe quia spe suâ, fructuque rectæ filiorum educationis non frustrabitur.

515.
Saltem à
veris filiis.

Quo quidem pacto filius verè dicitur five ejus vocis etymon attendas: (deducitur enim à Græco φίλος, quod amantem significat): five vocè hebraicam, qua filius denotatur, quæ pariter idem est, quod memoria: quoniam, & recordatione mentis, & parentum sublevatione fixam sibi eorum memoriam semper constare ostendet. Et verò id exigunt tot parentum labores, sudoresque toties effusi, ut liberis opes honoresque accumularent: Cùm enim in eorum accumulatione, velut mancipia filiorum se præstiterint (quippe ritu mancipiorum omne lucrum ad filios velut ad dominos referendo, adeò ut genium ipsi suum fraudarent, quo benè esset soboli) ratio humanitasque omnino postulat, ut quatenus liberi valent, filios se, & amantes, memoresque parentum opportuno auxilio præstent. Si enim Siracide auctore filii, tamquam dominis, parentibus servient, scilicet ex parentum in eos jure, omnino decet eos dominos, qui se fervorum ritu ex amore gesserunt, jam vita functos à filiis tamquam amantrissimos parentes proprio filiorum amore summis in suis doloribus omni ope ac solatio recreari.

DISTINCTIO TERTIA.

Ingratitudinis huiusmodi liberorum indignitas, & execratio.

VERùm quid loquor? & quid dicere dico? Imò id planè necessarium est, nam immemores parentum vitæ functorum liberos vocare licet cum Psalmista alienos, id est, adulterinos. Rectè enim illis accommodes illud Psalm. 17. *Filii alieni mentiti sunt mihi, filii alieni inveterati sunt, & claudicaverunt à semitis suis.* Ubi advertite alienos, seu adulterinos intelligi non naturâ, sed moribus; dici autem mentitos, quod cùm non tantùm ipsi parentibus preces & sacrificia sæpe promiserint se curaturos, ne fortè ab ipsis procurarentur, sed etiam citra omne eorum promissum id ab iis jure expectandum sit, tamen minimè impleant, simul adjice rectè inveteratos dici id est, perinde ac si consensissent, obliviosos parentum recens mortuorum: vel ut habent Hebræa, *velut folia arenia fluxisse*, succo nempe pietatis exarefacto. *Idem à semitis suis claudicasse*, id est non rectè ac fideliter procedere, sed iniquè ac perfidè. Sed atrocius in eos insurgere licet ex proverbiorum Salomonis c. 3. Sic enim ipse. *Oculum, qui subsannat patrem, & qui despicit partum matris suæ, effodiant eum corvi de torrentibus, & comedant eum filii aquila.* Quid enim est patrem irridere ac subsannare, quàm fortunis, quibus in commodum proliis pepercerat, ad delicias abuti, imò ad insanum luxum, & omne genus libidinum, & pro animæ ardentis levamine, quod filii hæredes, vel verbo, vel re ipsa polliciti erant, oblivionem, ingratitude, & falsa de Purgatorio dicta rependere? Quid est partum matris, sive ut ex Hebræo legunt, vel obedientiam, vel doctrinam, vel expectationem despiciere, quàm eam post varia merita ac præcepta jam demortuam omni spe solatii destituere, & justissimam opis atque stipis è tot opibus proli relictis expectationem frustrari?

Itaque tali despectionis reo, jure effodiant oculos corvi de torrentibus, id est, juxta torrentes degere soliti, ad nativam sitim ex ingenito calore ac siccitate crebris aquis temperandam. Jure illum devorent aquila de malâ cruce pendulum. Si quæras, cur oculos nominatim, & non aliud membrum lacerari velit Sapiens. Alii quidem respondebunt hunc esse corvi morem, ut cadaveris oculos primum invadat, & rostro laniet, sive propter indolis maligni-

516.
Alioqui
adulteri
censendi.

517.
Et digni
quibus oculos
vorant
corvi.